

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/185/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6711200037
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6711200037.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a. s., so sídlom 010 47 Žilina, Pri Rajčianke 2927/8, IČO: 36 442 151, právne zastúpeného Mgr. Pavlom Karmanom, advokátom, Advokátska kancelária Žilina, so sídlom Veľká Okružná 26A, IČO: 37 909 835, proti odporkyni M. V., narodenej XX. XX. XXXX, bytom XXX XX I., P. XXXX/XX, t. č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou Janou Sekerešovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Zvolen, o zaplatenie 106,58 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 6C/72/2012 - 48 zo dňa 29. 03. 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok vo výroku, ktorým okresný súd uložil odporkyni povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 16,50 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku z r u š u j e a v tomto rozsahu mu vec vracia na ďalšie konanie.

Vo zvyšku zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil povinnosť odporcovi zaplatiť navrhovateľovi sumu 106,58 eur spolu s 9% úrokom z omeškania ročne z uvedenej sumy od 16. 07. 2009 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

O nároku navrhovateľa okresný súd rozhodol na základe predložených listinných dokladov, z ktorých vyvodil právny záver, že odporkyňa odoberala elektrickú energiu z rozvodnej siete navrhovateľa napriek tomu, že dodávateľ elektrickej energie z dôvodu existujúceho dlhu odpojil príslušné odberné miesto od dodávky elektrickej energie. Odporkyňa buď osobne alebo prostredníctvom tretej osoby opätovne zapojila prívod dodávky, ktoré skutočnosti sú konštatované v protokole o zistení neoprávneného odberu elektrickej energie.

O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p. s odôvodnením, že navrhovateľ bol v konaní úspešný. Okresný súd mu však i napriek tomu priznal len náhradu trov predstavujúcu hodnotu zaplateného súdneho poplatku (16,50 eur) a nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia v zmysle § 150 ods. 2 O. s. p.. Odôvodnil to tým, že trovy konania boli v predmetnom drobnom spore neprimerané voči pohľadávke a návrh navrhovateľa bol zhotovený jeho právnym zástupcom veľmi formálne, bez odkazu na príslušné zákonné ustanovenie konkrétneho zákona. Prihliadal i na to, že navrhovateľ je veľkou organizáciou, ktorá má možnosť si vybudovať a organizovať príslušné právne oddelenie, kde časť jeho úseku by právne riešilo tzv. neplatičov alebo „čiernych“ odberateľov.

Proti uvedenému uzneseniu v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1, veta prvá, O. s. p.) podal odvolanie navrhovateľ, a to proti výroku o náhrade trov konania. Navrhol, aby odvolací súd výrok o náhrade trov konania predmetného rozsudku zmenil tak, že prizná navrhovateľovi náhradu trov

prvostupňového konania spočívajúcu nielen v zaplatenom súdnom poplatku, poplatku za CEPO, ale aj trovy právneho zastúpenia. Odôvodnil to tým, že bol v konaní plne úspešný a nebola splnená podmienka neprimeranosti výšky trov konania k výške pohľadávky. V predmetnom prípade bola výška trov konania vyčíslená sumou 76,17 eur, ktoré trovy konania pozostávali zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 16,50 Eur, zaplateného poplatku za CEPO vo výške 3 eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 56,67 eur, ktorá suma spolu ani nedosahuje výšku samotnej pohľadávky. Sú teda primerané tak k pohľadávke, ako aj k úkonom vykonaným za účelom jej vymoženia. Rozhodnutím okresného súdu o náhrade trov konania bola tak poskytnutá ochrana účastníkovi, ktorý postupoval v rozpore so zákonom, ako aj so zmluvou o dodávke a distribúcii elektriny na úkor navrhovateľa, pričom navrhovateľ mal snahu vec vyriešiť i mimosúdne. Práve vzhľadom na správanie sa odporkyne bol nútený domáhať sa pohľadávky súdnou cestou.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), prejednal odvolanie v medziach daných odvolaním, v rozsahu určenom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 1, 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) O. s. p. zrušil a vec mu v tomto rozsahu vrátil podľa § 221 ods. 2 O. s. p. na ďalšie konanie.

Podľa § 142 ods.1 O. s. p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 ods.2 O. s. p. ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Preskúmaním spisu odvolací súd zistil, že okresný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania nevychádzal výlučne z ust. § 142 ods. 1 O. s. p.. Podľa tohto ustanovenia mal priznať účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, plnú náhradu trov konania pozostávajúcich nielen zo zaplateného súdneho poplatku, ale aj z trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal, teda náhradu účelne vynaložených trov právneho zastúpenia, ktoré si navrhovateľ v konaní riadne a včas uplatnil. Ustanovenie § 150 O. s. p. síce dáva možnosť súdu, aby za splnenia predpokladov v ňom uvedených výnimočne nepriznal náhradu trov konania úspešnému účastníkovi konania, u ktorého sú inak naplnené predpoklady pre priznanie náhrady trov konania celkom alebo sčasti, okresný súd však vzhľadom na uvedené ustanovenie svoje rozhodnutie v jeho intenciách neodôvodnil.

Z ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p. vyplýva, že v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Z obsahu spisu síce vyplýva, že navrhovateľ bol v konaní plne úspešný, a preto by mu prináležala náhrada trov konania v zmysle § 142 ods. 1 O. s. p., avšak k nepriznaniu náhrady trov právneho zastúpenia došlo v zmysle ust. § 150 ods. 2 O. s. p.. Takéto odôvodnenie je však, pokiaľ ide o náhradu trov konania, zmätočné, pretože v prípade, ak bol navrhovateľ v konaní plne úspešný a okresný súd postupoval v zmysle § 142 ods. 1 O. s. p., mohol priznať navrhovateľovi plnú náhradu trov konania. V prípade, ak využil aplikáciu ust. § 150 ods. 2 O. s. p., ako je v rozhodnutí okresného súdu uvedené, došlo tak k ich zníženiu, ktorá moderácia musí byť v rozhodnutí primerane odôvodnená. Konštatovanie, resp. úvaha súdu o neprimeranosti trov konania v predmetnom drobnom spore voči pohľadávke je všeobecná, nekonkrétna, bez vyhodnotenia neprimeranosti voči pohľadávke. Pokiaľ okresný súd poukazuje na to, že návrh navrhovateľa bol zhotovený navrhovateľom len veľmi formálne, bez odkazu na príslušné zákonné ustanovenie konkrétneho zákona, odvolací súd poukazuje na ust. § 79 ods. 1 až 4 O. s. p., podľa ktorého nie je zákonným predpokladom úspešne podaného návrhu, aby tento obsahoval príslušné zákonné ustanovenie konkrétneho zákona. Ani skutočnosť, že navrhovateľ je veľkou organizáciou, ktorá má možnosť si vybudovať a organizovať príslušné právne oddelenie, kde časť jeho úseku by právne riešilo tzv. „neplatičov, resp. čiernych odberateľov“, nevyklučuje pre úspešné uplatnenie trov konania nevyhnutných pre účelné uplatnenie práva. Okresný súd teda mal zamerať svoje odôvodnenie na účelnosť takto vynaložených trov konania v zmysle ust. §-u 142 ods. 1 O. s. p., pretože aj právnická organizácia má právo zvoliť si právneho zástupcu, využívať jeho právnu pomoc, ale práve súd je oprávnený ich účelnosť posúdiť. Súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu

účelne vynaložených trov konania. Posudzovanie týchto kritérií v zmysle ust. § 150 ods. 2 O. s. p., tak ako to odôvodnil okresný súd, je potom zmätočné, ak sa uvedené ustanovenie vzťahuje len na primeranosť týchto trov, a nie na ich účelnosť.

Trovy právneho zastúpenia, resp. odmenu za zastupovanie advokátom, treba vždy považovať za trovy, ktoré sú potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva, pretože z Ústavy Slovenskej republiky čl. 47 ods. 2 vyplýva, že každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom. Právo na právnu pomoc v konaní pred súdom patrí medzi základné ústavné práva každej osoby. Jednotlivé úkony právnej služby však nemusia mať charakter úkonov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania, resp. trov právneho zastupovania, preto treba vždy náležite skúmať, či ide skutočne o úkon, ktorý je v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva účelný, t. j., či je z tohto hľadiska potrebný a efektívny alebo ide o úkon samoučelný a z hľadiska účelného uplatňovania alebo bránenia práva neefektívny a nadbytočný, prípadne o úkon, ktorý odstraňuje nedostatky iného právneho úkonu právnej služby.

Ustanovenie § 150 ods. 2 O. s. p. umožňuje súdu v drobných sporoch znížiť alebo nepriznať náhradu trov, avšak len pod podmienkou, ak sú neprimerané voči pohľadávke. I tu si je potrebné uvedomiť, že sa má jednať o výnimočné opatrenie, ktoré umožňuje výnimku zo zásady úspechu a neúspechu v konaní. I napriek tomu, že v danej veci ide o drobný spor, je nevyhnutné prihliadnuť na to, že predmetná žaloba je vlastne sankciou za porušenie právnych predpisov, kedy podľa názoru odvolacieho súdu nemožno od navrhovateľa spravodlivo žiadať, aby znášal všetky trovy konania. Odvolací súd na rozdiel od názoru prvostupňového súdu dospel k presvedčeniu, že pri rozhodovaní o trovách je nutné posudzovať aj okolnosti, z akých dôvodov bola žaloba podaná.

Pretože okresný súd sa s vyššie uvedenými aspektmi v odôvodnení svojho rozhodnutia vôbec nezaoberal, možno konštatovať, že sa dostatočne neriadil vyššie citovaným ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. a v nadväznosti na to možno uzavrieť, že predmetný rozsudok v časti o náhrade trov konania, resp. vo výroku o náhrade trov konania, nemá dostatočné a objektívne odôvodnenie, ktoré je podstatnou náležitosťou každého súdneho rozhodnutia. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Podľa názoru odvolacieho súdu však predmetný rozsudok okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania uvedené atribúty nespĺňa.

Odvolací súd zároveň poukazuje i na znenie ust. § 151 ods. 8 O. s. p., podľa ktorého vo výroku o náhrade trov konania súd vyjadrí osobitne trovy právneho zastúpenia a iné trovy konania, ktorých náhrada sa účastníkovi priznáva. I v tomto prípade okresný súd pochybil, ak rozhodnutie o náhrade trov právneho zastúpenia nie je súčasťou výroku jeho rozhodnutia.

Okresný súd preto, pokiaľ ide o náhradu trov konania, vo svojom rozhodnutí i napriek tomu, že poukázal na ust. § 150 ods. 2 O. s. p., v jeho intenciách rozhodnutie neodôvodnil a pre jeho aplikáciu nedostatočne zistil skutkový stav. Odvolací súd bol preto nútený rozhodnutie okresného súdu o náhrade trov konania podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) O. s. p. zrušiť.

Vo zvyšku, teda vo výroku, ktorý odvolaním nebol napadnutý, a ktorým okresný súd uložil odporkyni zaplatiť navrhovateľovi sumu 106,58 eur s príslušenstvom, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, je podľa § 206 ods. 3 O. s. p. nedotknutý.

Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov konania súd prvého stupňa v novom rozhodnutí vo veci (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.